



Foto: ANP/Remko de Waal

Onderstaand licht de VEB het verschil tussen deze twee procedures toe.

SCHADELOOSSTELLINGSPROCEDURE

Ruim drie jaar geleden vond de nationalisatie van SNS plaats. Op 1 februari 2013 maakte minister Dijsselbloem bekend dat hij aandeel- en obligatiehouders van SNS onteigende. De nationalisatie was volgens minister

Dijsselbloem nodig om de stabiliteit van het financiële stelsel te waarborgen. Als compensatie bood de minister beleggers een bedrag van nul euro per onteigend effect.

Met de nationalisatie is voor het eerst gebruikgemaakt van de in 2012 in werking getreden Interventiewet. Deze wet gaf De Nederlandsche Bank en de minister van Financiën ruimere bevoegdheden om in te grijpen bij in problemen verkerende banken, met als ultiem middel: het onteigenen van effecten.

De Interventiewet schrijft voor dat beleggers ter compensatie de “werkelijke waarde” van de onteigende effecten dienen te ontvangen. Maar hoe bepaal je de werkelijke waarde van in 2013 onteigende effecten? Daarvoor worden ficties gebruikt. Volgens de Hoge Raad dient onder andere uit te worden gegaan van het toekomstperspectief en de prijs die tot stand zou zijn gekomen bij een verkoop tussen redelijk handelende partijen. Vanwege de complexiteit heeft de OK drie deskundigen benoemd die hem hierover gaan adviseren.

ENQUÊTEPROCEDURE

In de schadeloosstellingsprocedure wordt enkel de waarde van de onteigende effecten per datum onteigening van 1 februari 2013 bepaald. Hoe het zo mis heeft kunnen gaan bij SNS blijft daarin onbesproken. Een groot deel van de schade die beleggers in SNS hebben geleden, is naar mening van de VEB te wijten aan het wanbeleid sinds de beursgang in mei 2006.

Premier Rutte sprak eerder van mismanagement, maar een onafhankelijk onderzoek wordt door de Staat nog steeds geblokkeerd. Voor de VEB is dit aanleiding geweest de OK via de enquêteprocedure te vragen een onafhankelijk onderzoek in te stellen. Een enquête is een onderzoek naar de gang van zaken

binnen een onderneming.

Naar de letter van de wet zijn aandeelhouders daartoe bevoegd. Maar juist daar wringt de schoen: beleggers in SNS zijn onteigend en zodoende geen aandeelhouder meer. De kernvraag is daarom of onteigende aandeelhouders nog een verzoek tot enquête kunnen indienen.

De OK legt het criterium voor het instellen van de enquêteprocedure ruim uit, verwijzend naar de doeleinden van het enquêterecht. Het doel van de enquêteprocedure brengt met zich mee dat ook aandeelhouders die niet langer voldoen aan de wettelijke vereisten onder omstandigheden bevoegd kunnen zijn. Dat is het geval wanneer het verzoek betrekking heeft op de gebeurtenis die ertoe heeft geleid dat de betreffende aandeelhouder niet langer bevoegd is (bijvoorbeeld: een onteigening veroorzaakt door jarenlang wanbeleid).

HOGE RAAD

De OK heeft in juli 2015 geoordeeld dat onteigende aandeelhouders bevoegd zijn. SNS en de minister zijn het daarmee oneens en hebben cassatie bij de Hoge Raad ingesteld.

Wanneer de Hoge Raad het oordeel van de OK in stand laat, wordt de procedure bij de OK voortgezet. Gekeken zal dan worden of er gerede twijfel is aan een juist beleid. Dat er gegronde redenen zijn om daaraan te twijfelen lijkt – gezien de nationalisatie – evident. Als de OK dit oordeel volgt, zal hij conform het verzoek van de VEB een onderzoek bevelen. Uit het onderzoek zal duidelijk worden welke oorzaken tot het verval van de bank-verzekeraar hebben geleid. Deze feiten en omstandigheden kunnen mogelijk in de toekomst de basis vormen voor een aansprakelijkstelling van voormalige bestuurders en commissarissen.



OVER SNS

Dit zei minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem eerder in de schadeloosstellingsprocedure SNS:

‘De beurskoers is een optelsom van verwachtingen en zienswijzen van verschillende personen, die niet goed en volledig zijn geïnformeerd, en die vanuit verschillende, soms sterk speculatieve motieven hebben gehandeld. Met de werkelijke waarde op basis van de intrinsieke waarde van de onderneming gegeven het daadwerkelijke toekomstperspectief, heeft de beurskoers niets van doen.’